

ENGLAND INSPIRERER TIL DANSK PRAKSIS FOR GRÆSKØD

Naturpleje og produktion af græskød er sat i system i Storbritannien. Danske producenter og konsulenter drog til England for at hente inspiration.

NATURPLEJE SOM DRIFTSGREN og hold af kødkvæg i regenerative systemer vinder terræn i Danmark. Systemerne er inspireret af udenlandsk praksis, f.eks. holistisk planlagt afgræsning og feed no food. Fælles for disse er, at dyrene primært fodres med græs og håndteres på en måde, så de har en vigtig klimapositiv regenererende funktion i systemet. I Storbritannien er denne praksis endnu mere udbredt end i Danmark og organiseret i veletablerede rammer med certificerede koncepter, f.eks. Pasture for Life. Konceptet er udviklet og drives inden for rammerne af de lovgivningsmæssige muligheder og landets traditioner og skaber en vigtig videns- og markedsføringsplatform for græskød i Storbritannien. I begyndelsen af oktober drog en gruppe græskødsinteresserede og -engagerede fra Danmark til Storbritannien for at besøge græskødsproducenter og søge inspiration til at videreudvikle en praksis for produktion af græskød herhjemme.

Fra mælkeproduktion til rewilding

En af de bedrifter, den danske gruppe besøgte, er Knepp Castle Estate, som tidligere var et helt almindeligt engelsk landbrug med får og malkekøer. I dag er det landets første og største rewilding projekt i lavlandet med et område på 1.400 ha. I 2001 besluttede ejerne sig for at stoppe konventionel drift af jorden, en meget tung lerjord, hvor dyrkningen var svær at få til at hænge sammen rent økonomisk. I stedet skulle naturlige processer med vandløb og græssende dyr gendannes. I dag består landskabet af en form for bush-land, og bedriften har, ud over en stor bestand af kronvildt og dådyr, langhornskvæg, Exmoor ponyer og Tamworth søer.

Tjener penge på kød og turisme

Udviklingen følges tæt hvad angår fugle, insekter og jordens sundhed. Der er sket en markant stigning i biodiversitet. Eksempelvis er bestanden af nattergale øget med 90 pct. Bævere var oprindeligt hjemmehørende i området, og der er nu genudsat et enkelt par. Derudover arbejdes der for at genudsætte storken. En stor del af indtjeningen kommer i dag

Foto: Iben A. Christiansen.

Knepp Castle Estate har udover en bestand af kronvildt og dådyr også langhornskvæg, der afgræsser et bush-landskab.

● Vi mangler et godt begreb i Danmark, da 'græskød' ikke nødvendigvis dækker lige så godt, og specielt er produktionsmåden og typen af kød ikke særligt godt kendt her.

fra salg af kød i forbindelse med, at antallet af dyr reguleres, samt fra safari- og camping-aktiviteter. Derudover etableres regenerativt landbrug med produktion af grøntsager, æg og mælk samt kød fra en mindre besætning af kødkvæg.

Forbrugerne kender produktet

Pasture for Life demonstrerer og formidler, hvor kød fra græsfodrede dyr kommer fra, hvordan det adskiller sig fra andre typer kød, og hvilke fordele det kan bringe med sig at holde kødkvæg i systemer med 100 pct. græsfodring.

- De britiske forbrugeres kendskab til 'Pasture' begrebet er langt mere udbredt end herhjemme, siger Michael Kjerkegaard, som er kødproducent og naturplejer ved Vejle, og som deltog på turen til England.

- Vi mangler et godt begreb i Danmark, da 'græskød' ikke nødvendigvis dækker lige så godt, og specielt er produktionsmåden og typen af kød ikke særligt godt kendt her. Når vi tænker på det kød, vi finder i køledisken, tænker vi måske på udtjente malkekøer og kornfedede slagtekalve. Derfor har vi et stort

behov for at udbrede information og viden i Danmark om, at oksekød er langt mere end det.

NoFence er lovligt i UK

En anden deltager, økologirådgiver Carsten Markussen, ØkologiRådgivning Danmark, konstaterer, at Storbritannien også på et andet område er foran Danmark. Det gælder det trådløse hegn.

- Det er lidt ærgerligt, at vi i Danmark ikke er nået så langt med lovliggørelsen af NoFence-systemet, som de er i England. Jeg kender adskillige landmænd herhjemme, der står og tripper for at investere i holistisk afgræsning og hegn, og for dem er det rigtig ærgerligt, at de skal investere mange penge i gammel dags fysiske hegn, når vi kan forvente, at NoFence i løbet af nogle få år bliver lovligt at bruge i Danmark, siger han.

Holistisk planlagt

afgræsning på danske græsgange

Michael Kjerkegaard er medstifter af og bestyrelsesmedlem i foreningen HOPLA. Foreningens formål er at udbrede holistisk management i Danmark som en regenerativ jordbrugs-metode med dyrehold og permanent jorddække, der sikrer optimale livsbetingelser for rodet og mikroliv, høj frodighed i græsset samt opbygning af jordens kulstofindhold med klimapositive effekter til følge.

- En af vores store opgaver er at udbrede kendskabet til og forståelsen for holistisk management. I hele klimadebat-ten bør det være en del af løsningen, da der er tale om så enormt komplekse problemstil-

linger, at de kun kan løses ved beslutninger taget med indsigt og respekt for helheden, siger Michael Kjerkegaard.

I tråd hermed arbejder Innovationscenter for Økologisk Landbrug på at synliggøre, hvordan kvæg på græs bidrager til at opretholde et velfungerende, klimapositivt økosystem, og på at styrke afsætningen af kød fra dette system. Det sker i projektet Den uundværlige Ø-ko. Studieturen til Storbritannien var arrangeret i regi af dette projekt. ●

**AF JANNI TILIA GRANGER,
INNOVATIONS-CENTER FOR ØKOLOGISK
LANDBRUG,
KIRSTINE FLINTHOLM JØRGENSEN,
CENTER FOR FRILANDSDYR.**

Fonden for økologisk landbrug

GROWER'S FINEST

ORGANIC SELECTION

Vil du være med til at dyrke Danmarks bedste konsumafrøder? Bliv en del af et stolt, fagligt fællesskab, hvor du dyrker Danmarks bedste øko afgrøder til konsum - og samtidig bliver belønnet økonomisk.

Der er et stigende behov for gode danske øko afgrøder i de bedste kvaliteter. Derfor vil DLG gerne have endnu flere danske landmænd til at dyrke til konsum.

DU KAN BIDRAGE MED FØLGENDE TIL GROWER'S FINEST - ORGANIC SELECTION:

- Brødhvede
- Maltbyg
- Glutenfri grynhavre
- Raps til konsum
- Grynhavre

GROWER'S FINEST KRAV:

For at være med i Grower's Finest kræves gode lagerfaciliteter, som er egnet til konsumafrøder. Derudover stiller vi krav til sort, dokumentation samt plantefaglig disciplin, så vi i fællesskab sikrer et højklasseprodukt.

Se mere ved at scanne koden

Vil du vide mere? Kontakt din DLG-salgskonsulent, DLG Kundecenter på 33 68 60 00

PL220102